

HK/CM/MRF/25-11

Minister Infrastructuur en Waterstaat
t.a.v mevr. S Hermans
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Den Haag, 5 juni 2025

Betreft: verzoek om maatregelen tegen branden bij recyclers door lithium-ion batterijen

Excellentie,

Graag vraag ik uw dringende aandacht voor het volgende:

Branden bij afval- en recyclingbedrijven als gevolg van zelfontbrandende lithium-ion batterijen vormen al vele jaren een toenemend probleem. Vrijwel dagelijks zijn er branden of bijna branden als gevolg van dit soort batterijen, die zijn beland tussen het restafval of hoogwaardige recyclingstromen als schroot.

De kern van het probleem: de batterijen worden niet op de juiste wijze afgedankt, en komen daarmee in afvalketens terecht waar ze niet in horen. We spreken hier van een maatschappelijk probleem, dat nu eenzijdig op het bord van de afval- en recyclingbedrijven wordt gelegd.

Dit probleem hebben wij in de afgelopen jaren meermalen aangekaart bij uw ministerie samen met andere afval- en recyclingorganisaties.

Hierbij hebben wij onder meer het verzoek gedaan om te komen tot een statiegeldregeling voor (lithium-)batterijen.

Dat verzoek is destijds niet door uw departement gehonoreerd.

Met deze 'brand'brief willen wij echter nogmaals bij u hierop aandringen.

In 2020 is in opdracht van uw ministerie het 'Verkenkend onderzoek Inzameling Lithium-Ion Batterijen in Nederland' uitgevoerd, dat aanbevelingen doet om de gescheiden inzameling van lithium-ion batterijen te verbeteren. Dit rapport is samen met de voortgangsbrief 'strategische aanpak batterijen' van 17 december 2020 gedeeld met de Kamer met de vermelding dat uw ministerie het overleg aan zou gaan met belanghebbenden in de afvalketen om tot afspraken te komen voor reductie van brandgevaar in de afvalketen. Van dergelijke afspraken is het echter nooit gekomen.

Nu, ruim vier jaar later, is er nog steeds geen oplossing voor het probleem van batterijbranden, dat alleen maar toeneemt.

Samen met de Stichting OPEN hebben de afval- en recyclingorganisaties de afgelopen 3 jaar ingezet op *preventie* en *communicatie*.

Met onder meer de campagne 'Doe maar Apart' is getracht om het bewustzijn van consumenten en bedrijfsmatige ontdoeners te vergroten om accu's, batterijen en e-waste waarin deze batterijen zitten, apart in te leveren via de daartoe opgezette inzamelkanalen.

Dit bewustzijn van burgers over de risico's van lithium-ion batterijen en waar die batterijen allemaal in (kunnen) zitten, is in de afgelopen jaren zeker gegroeid. Het aantal (bijna) branden is hiermee echter niet gedaald. Dat is te wijten aan het toegenomen gebruik van deze batterijen. De Europese Commissie sprak enkele jaren terug nog over toename met een factor 14 over deze periode.

Als recyclingbranche nemen we het probleem van batterijbranden uitermate serieus en pakken ook onze verantwoordelijkheid hierin. Dat heeft tot onder meer de volgende acties geleid:

- In het MRF Keurmerk, waar verplicht aan moet worden voldaan om MRF-lid te kunnen zijn, wordt geëist dat er een acceptatie- en controlebeleid is dat is gericht op het apart inleveren van batterijen en e-waste waar deze in zitten. Ook moet er een calamiteitenprocedure zijn voor wanneer het toch mis gaat;
- Vrijwel alle leden van de MRF hebben een boeteclausule in de contracten opgenomen als gevolg waarvan voor iedere aangetroffen batterij een afslag wordt gedaan op het uit te betalen bedrag aan de leverancier;
- Recyclingbedrijven investeren enorme bedragen in detectiemiddelen voor hitte en rook, om een beginnende brand onmiddellijk op te sporen. Ook in brandbestrijdingssystemen is fors geïnvesteerd;
- Samen met andere organisaties in de afvalketen zet de MRF al jaren in op voorlichting richting de consument en bedrijven. Naast de hierboven genoemde communicatiecampagne heeft dit ook geleid tot posters die recyclingbedrijven aan de balie hebben hangen en regelmatig berichten op de socials.

Wij constateren dat ondanks al deze inspanningen vanuit onze sector en de Stichting OPEN, het probleem eerder toeneemt dan afneemt. Het is voor de ontdoener van lithium-ion batterijen kennelijk niet duidelijk dat gescheiden afdanken noodzakelijk is, het wordt hem niet eenvoudig genoeg gemaakt, en stelt zich de vraag 'what's in it for me?'. De invloed die wij als recyclingsector zelf hebben op het gedrag van de ontdoeners is te beperkt om de oorzaak van het probleem aan te pakken. Daarom richten wij ons tot uw ministerie met het dringende verzoek hier een rol in te pakken.

Er ligt een wens van de Kamer om een verbod in te voeren op wegwerp vapes.

Ons is niet bekend wat daar nu de status van is. Zo'n verbod zal echter niet het aantal branden en bijna branden door zelfontbrandende batterijen kunnen terugdringen. Daarvoor zijn vapes toch teveel een druppel op de spreekwoordelijke 'gloeiende plaat' als het gaat om vrijkomende lithium-ion batterijen en -accu's in het afvalstadium.

De afgifteplichtregeling – waarvoor de Stichting OPEN en de MRF het eerste ontwerp schreven –, zal in geringe mate kunnen bijdragen aan een vermindering van het aantal branden. Maar het is onvoldoende.

Afgelopen maand heeft opnieuw een tweetal ingrijpende schrootbranden plaatsgevonden in de Amsterdamse zeehavens als gevolg van zelfontbrandende lithium-ion batterijen tussen het schroot.

Branden die in beide gevallen gelukkig niet tot persoonlijke ongelukken hebben geleid, maar wel tot een enorme overlast voor de omgeving, en vele miljoenen euro's schade.

Het kan niet anders dan dit uiteindelijk een keer echt misgaat. Dat mogen en willen wij niet afwachten.

Daarom verzoek ik u om in samenspraak met de betrokken branches en instanties maatregelen voor te bereiden die leiden tot verbeterde gescheiden inzameling en daarmee daadwerkelijk de risico's op brand door lithium-batterijen kunnen minimaliseren. Het moet voor de consument of bedrijf die zich als eerste ontdoet van de batterij logisch, eenvoudig en lonend zijn om de batterij altijd gescheiden af te danken.

Naar onze mening dragen de volgende maatregelen in hoge mate bij aan het terugdringen van deze branden:

1. **Vergroten herkenbaarheid** lithium-ion batterijen tussen andere materialen door producenten te verplichten deze een opvallende kleur te geven;
2. **Invoeren statiegeldregeling.** Uw ministerie heeft een statiegeldregeling ingevoerd voor PET-flesjes en blikjes vanwege de milieuproblematiek. Lithium-ion batterijen vormen niet alleen milieuprobleem, maar tevens een enorm veiligheidsrisico.

Graag gaan wij op korte termijn met u het gesprek hierover aan.

Met vriendelijke groet,

Lennert Vermaat
Directeur